

Posudek školitelky na diplomovou práci studentky Petry Kašíkové
Název diplomové práce: **Zdravý životní styl (nejen) ve výuce biologie**

Diplomová práce se zabývá problematikou zdravého životního stylu v oblasti českého školství, a to především z pohledu ukotvení vzdělávacího oboru výchova ke zdraví v rámci vzdělávacího programu a v souvislosti s tím i s jeho naplňováním ve školách.

Vzhledem k tomu, že má výchova ke zdraví seznamovat žáky se zásadami zdravého životního stylu, ideálně pochopitelnou a přijatelnou formou, a jejím hlavním cílem je přispět k prevenci onemocnění a zachování zdraví žáků, představuje z daného pohledu námět předkládané diplomové práce významné téma pro školní vzdělávání.

Autorka si stanovuje následující cíle, které uvádí již v abstraktu:

1. zmapovat povědomí žáků o oblastech z výchovy ke zdraví a kde tyto znalosti žáci získali;
2. porovnat získané informace v rámci dvou typů škol - základních škol a osmiletých gymnázií;
3. získané informace porovnat s názory učitelů, kteří předmět na vybraných školách vyučují.

V rámci literárního přehledu autorka pojednala o problematice zdraví, kde vysvětlila, co je předmětem zájmu zdravého životního stylu, uvedla jeho definici, definovala zdraví pohledem několika autorů a představila také rizikové faktory zdraví. V teoretické části autorka dále popisuje výchovu ke zdravému životnímu stylu a zdraví v kontextu českého školství a srovnává výuku výchovy ke zdraví ve vybraných zemích Evropy, např. na Slovensku, Polsku, Rakousku, či v severských zemích. Teoretickou část autorka uzavírá pohledem na integraci témat výchovy ke zdraví do výuky biologie a komentářem k metodám využívaným v rámci výuky výchovy ke zdraví.

Teoretickou část autorka podpořila vhodnou škálou českých i zahraničních literárních zdrojů, které v textu náležitě citovala. Jen v seznamu literatury lze nalézt drobná pochybení, kdy publikace s více autory uvádí pomocí *et al.* i pomocí *a kol.*, či v seznamu chybějící citaci (Šedová, 2007), která figuruje v textu, nikoli ve vlastním seznamu literatury.

Pro praktickou část autorka využila jak kvantitativní, tak i kvalitativní výzkum, přičemž si před provedením dotazníkového šetření a rozhovorů s učiteli stanovila příhodné hypotézy a výzkumné otázky. Výzkumný vzorek dotazníkového šetření tvořilo 136 žáků osmiletých gymnázií a 140 žáků základních škol. Rozhovory byly vedeny se 4 učiteli základních škol a 4 učiteli osmiletého gymnázia. Výzkumu diplomové práce předcházela předvýzkum, který byl uskutečněn na jedné pražské základní škole.

U smíšeného výzkumu, tedy při kombinaci kvantitativní a kvalitativní metody, je výhodou získání ucelnějšího obrazu o zkoumaném tématu, což se autorce povedlo, neboť jí to umožnilo propojit odpovědi respondentů - žáků a jejich vztahu k předmětu výchova ke zdraví v rámci kvantitativní části a následně v rámci kvalitativní části odpovědi dokreslit pomocí rozhovorů s učiteli a hlouběji prozkoumat problematiku výchovy ke zdraví na sledovaných ZŠ a SŠ.

Pro vyhodnocení rozhovorů autorce posloužila zakotvená teorie. Vzhledem k tomu, že autoři na zpracování a postup zakotvené teorie nahlíží z různých pohledů a jejich postupy se liší, pro účely své práce autorka vhodně zvolila zakotvenou teorii dle Glassera, který používá dva stupně kódování.

Díky výše uvedenému se autorce podařilo prozkoumat, zpracovat a sepsat problematiku výchovy ke zdraví z různých úhlů pohledů a předkládá tak zdařilou diplomovou práci, která je dobrou sondou do dané tematiky; ta by měla být ve školách již pevně zakotvená, neboť ji kurikulární dokumenty předepisují jako povinnou součást vzdělávání. Na základě rozhovorů s učiteli bylo zjištěno, že ani na jedné z vybraných škol není učitel s aprobační výchovy ke zdraví a témata spojená s výchovou ke zdraví se prolínají do jiných předmětů, jako např. přírodopis/biologie či občanská výchova, a samostatný vzdělávací obor není ve školách častý.

Co se týká přístupu diplomantky k sepisování práce, pak mohu říci, že pravidelně využívala konzultací a pracovala zodpovědně, nicméně s určitou mírou nejistoty a váhání, jak v práci pokračovat. Potřebné povzbuzování a ujišťování, že se práce vyvíjí dobrým směrem a že postupně vzniká pěkná diplomová práce, se pravděpodobně odrazilo i v hledání možných souvislostí při tvorbě pragmatického modelu, který je v práci zdařile navržen a příhodně vysvětlen.

Přestože studentka postupně opravovala překlepy i stylistické a gramatické chyby, v práci jich několik zůstalo, viz např.:

- zda-li, místo správného zdali;
- naspali místo napsali;
- „... Umožňuje propojení identifikace respondentů ve vztahu k předmětu v rámci kvantitativní části a poté pomocí kvantitativní části je možné hlouběji prozkoumat problematiku...“ – viz kapitola 4.3: zde má být jednou kvalitativní, nikoli dvakrát kvantitativní;
- „... Cílem práce bylo zmapovat povědomí žáků o oblastech z výchovy ke zdraví a kde tyto znalosti žáci získali a zda-li se tyto informace dozvídali z biologie či jiných vyučovacích předmětů.“ – viz kapitola 4.1: chybí oddělení věty vedlejší čárkou;
- aj.

Právě konstatované nesnižuje úroveň předkládané diplomové práce, neboť v takto odevzdané podobě se jedná o kvalitní práci. Autorka doporučení, kam práci dále orientovat vždy postupně realizovala, připomínky a komentáře pokaždé zapracovala; nemám tímto žádné otázky k teoretické, ani praktické části. Má jediná otázka se vztahuje k publikaci, která nefiguruje v seznamu literatury – viz níže.

Předkládanou diplomovou práci tímto **doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.**

Otázka k zodpovězení:

O jakou publikaci citovanou v textu na straně 53 jako (Šedová, 2007) se jedná?

RNDr. Jiřina Rajsiglová, Ph.D.
(vedoucí diplomové práce)

V Praze 29. 5. 2018